

Obsah

Předmět psychologie, její systém a metodologie	13
Úvod	13
Předmět psychologie a její systém	15
Paradigma psychologie jako vědy o psychice	19
Psychologie jako empirická věda	23
Úkoly psychologie jako empirické vědy	23
Předpoklady vědecké psychologie	24
Spory o vědeckou metodologii	26
Specifická povaha lidské psychiky	35
Metodologie a metody psychologických věd	38
Psychologická kauzalita a vysvětlování	53
Psychologická metodologie	59
Psychologie a filosofie	64
Systém psychických jevů a psychologických věd	66
Teorie lidské psychiky	75
Úvod	75
Evolucionistické východisko	76
Funkce psychiky v životě člověka	85
Základní principy psychické činnosti	87
Problém vztahu psychického a fyzického světa	93
Biologické základy psychiky	103
Úvod	103
Centrální nervová soustava, její stavba a činnost	104
Strukturní prvky a procesy v nervovém systému	107
Základní úrovně činnosti nervového systému	107
Lidský mozek, jeho skladba a činnost	110
Různé modely činnosti mozku	119
Neuronální aspekty vybraných psychických funkcí	120
Soustava žláz s vnitřní sekrecí	123
Systém smyslových orgánů	125
Genetická výbava	125
Paměť, její funkce a fyziologická podstata	129
Učení na základě mechanismů podmiňování	135
Úvod	135

Klasické podmiňování	136
Operantní podmiňování	141
— Učení	144
Teorie učení	152
Instinkty	157
Úvod	157
Fenomén instinktu	162
Sociokulturní základy lidské psychiky	174
Úvod	174
Společnost a kultura	175
Natura versus kultura	176
Proces socializace	187
Hodnoty	193
Sociální učení	197
Psychické procesy	203
— Vědomí a nevědomí	203
Úvod	203
Vědomí	204
Zvláštní formy vědomí	209
Nevědomí	214
Vnímání	217
Úvod	217
Senzorické základy vnímání	218
Zrak	224
Sluch	228
Čich	231
Chuť	232
Kožní smysly	233
Tělové počítky	235
Pojem a charakteristika vnímání	236
Organizace vnímání	242
Druhy vnímání	252
Zvláštní formy vnímání	256
— Pozornost	258
Kulturní determinace vnímání	262
Teorie vnímání	263
Imaginace	266
Pojem, funkce a druhy imaginace	266
Představy	266
Snění a vzpomínky	271
— Fantazie	273
Sen	277

— Myšlení	283
Pojem myšlení, jeho funkce a charakteristika	283
Druhy myšlení	287
Myšlenkové operace	290
Myšlení jako řešení problémů	291
Pojmy	306
— Myšlení a logika	309
— Řeč	313
Jazyk jako lidská forma řeči	313
— Vztah myšlení a řeči	321
— Paměť a učení	322
Koncept paměti a učení	322
Paměť, její druhy a funkce	325
Zapamatování a zapomínání	340
Zapamatování	341
Zapomínání	344
Záměrné učení	350
— Emoce	358
— Charakteristika a druhy emocí	358
— City a pocity	365
— Funkce emocí	367
Problém hodnocení	373
— Výraz emocí	375
Biologické základy emocí	377
Psychosomatické vztahy	380
Teorie emocí	382
Teorie vztahu emocionality a racionality	384
Teorie logiky afektů	389
Evoluční teorie emocí	390
— Motivace	394
Pojem motivace a její charakteristika	394
Rozlišení konceptu motivace a motivování	399
Potřeby	400
Paradigma motivace	406
Principy motivace	407
Druhy motivace	410
Intrinsická a extrinsická motivace	410
Motivační systémy	413
Vůlí regulované jednání	414
Biologické základy a kulturní aspekty motivace	420
Teorie motivace	422
Psychoanalytická teorie motivace	423
Behavioristická teorie motivace	425

Evolucionistická teorie motivace	426
Humanisticko-psychologická teorie motivace	427
Teorémy pojetí motivace	428
Základní kategorie motivovaného chování	430
Hlad a alimentární chování	430
Sexuální chování	432
Agrese	438
Motivace výkonu	443
Psychické dispozice – osobnost	449
Předmět psychologie osobnosti	449
Paradigma osobnosti	456
Osoba a osobnost	460
Sebejá a jeho funkce	462
Obraz vlastního těla	473
Psychické vlastnosti osobnosti	475
Problém konzistence vlastností osobnosti	481
Faktorové modely osobnosti	485
Kategorie vlastností osobnosti	488
— Inteligence	489
Emocionalita a temperament	494
Emocionalita	496
Temperament	500
Postoje	501
Motivy	507
Typy osobnosti	511
Vrstvy osobnosti	517
Vůle	520
Dynamika osobnosti	521
Náročné životní situace	527
Frustrace	527
Konflikty	529
— Stres	532
— Charakter	538
Charakterologický systém L. Klagese	542
Charakterologie E. Fromma	545
Teorie charakterových vlastností F. Baumgartenové	547
Základní charakterové dimenze osobnosti	550
Teorie osobnosti	551
Směry v současné psychologii	557
Úvod	557
Psychoanalýza	558

Hlubinná psychologie	564
Analytická psychologie C. G. Junga	566
Individuální psychologie A. Adlera	571
Neopsychoanalýza	573
Gestaltismus	579
Behaviorismus	583
Humanistická psychologie	588
Fenomenologická psychologie	596
Daseinsanalýza	597
Logoterapie	598
Existenciální psychologie	599
Kritika fenomenologické psychologie	600
Kognitivistická psychologie	601
Evolucionistická psychologie	608
Neotomistická psychologie	613
Transpersonální psychologie	619
Literatura doporučená k dalšímu studiu	629
Vybraná doporučená literatura	632
Vybraná použitá literatura	645